

(обладнання голландських компаній «Meun» та «Stork») цех із забою і перероблення м'яса бройлерів, потужність якого 2 тис. голів/годину.

Виробництво продукції птахівництва у ТОВ «М'ясов» здійснюється на принципах біобезпеки, тут налагоджено управління якістю та безпечністю продукції, яка сертифікована на відповідність вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2008 та схеми сертифікації FSSC 22000:2011 (НАССР).

Висновки і пропозиції. Виробництво м'яса курчат-бройлерів в умовах даного підприємства налагоджено на високому рівні з дотриманням принципів біобезпеки та вимог й стандартів НАССР і з використанням сучасного обладнання і високопродуктивної гібридної птиці та може слугувати прикладом успішного ведення галузі птахівництва в поліському регіоні.

Література

1. Сахацький М. І., Абдуллаєва Е. С. Виробництво м'яса бройлерів у світі: обсяги, технології, стан та перспективи. *Науковий вісник НУБіП України*. 2014. Вип. 202. С. 148–158.
2. Biochemical parameters of chicken blood under the influence of technological stimuli of various etiologies / Yulia Osadcha, Alona Shuliar, Olena Sydorenko, Pavlyna Dzhus, Alina Shuliar. *Scientific Horizons*. 2023. Т. 26, № 9. С. 80–90.
3. Тимофєєв В. М., Горбаньов А. П. Вплив щільності посадки курчат бройлерів на ефективність відгодівлі. *Вісник ХНТУСГ ім. П. Василенка*. 2019. С. 296–299.
4. Ведмеденко О. В. Оцінювання продуктивності бройлерів за кліткового та підлогового утримання. *Таврійський науковий вісник*. 2020. № 115. С. 145–151.
5. Погोलів'я худоби та птиці. *Головне управління статистики у Житомирській області*: веб-сайт. URL: <http://surl.li/naapk> (дата звернення: 09.11.2023).

УДК 631.11:636.5

РАДЧЕНКО Тетяна, здобувач вищої освіти III курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – **ВЕДМЕДЕНКО Олена**, канд. с.-г. наук, доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет

м. Кропивницький, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ПТАХІВНИЦТВА В УКРАЇНІ

Актуальність. Птахівництво – галузь сільськогосподарського виробництва, основним завданням якої є розведення, вирощування, утримання, годівля птиці, застосування механізації, автоматизації, проведення ветеринарної профілактики з метою одержання продукції птахівництва. Птахівництво є найбільш скороспілою галуззю тваринництва, яка при порівняно незначних затратах праці й кормів дає за короткий час високоякісну продукцію, що широко використовується не тільки в харчовій промисловості, а й у парфумерній, мікробіологічній промисловості та медицині [1]. Продукція птахівництва, як яйця, так і м'ясо птиці, користується високим попитом на внутрішньому та зовнішньому ринках. Відносна її дешевизна обумовлює важливість галузі як продуцента цінних продуктів харчування тваринного походження [2].

Основна частина. Стрімкий розвиток птахівництва в Україні зумовлений низкою чинників, серед яких окремо слід виділити короткий термін окупності вкладеного капіталу та стабільно зростаючий попит на продукцію галузі [3]. Щодо статистики регіональних ринків, то у 2021 році частка регіонів у загальному обсязі продукції сільського господарства сконцентрована у Вінницькій (8,3%), Дніпровській (6,2%) та Черкаській (6%) областях. Частка у розмірі більше 5,5% припадає на три області – Полтавську (5,9%), Київську (5,7%) та Хмельницьку (5,6%). Частку у межах від 4,5 до 5,4% мають чотири області – Кіровоградська (5,2%), Харківська (5,2%), Одеська (4,7%), Чернігівська (4,6%). Досить значне місце у балансі продукції тваринництва займає м'ясо, у свою чергу, на м'ясо птиці серед усіх видів м'яса припадає від 40 до 48% у період з 2015–2022 роки [4]. У ситуації, що склалася на регіональних ринках продукції тваринництва основними зовнішніми факторами, що не контролюються та можуть вплинути на обсяги виробництва птахівничих підприємств є зміни природно-кліматичних умов, які можуть вплинути на рівень урожайності зернових, що входять до складу кормової бази птиці та зміни демографічної ситуації в країні, військова агресія та початок військових дій зі сторони росії. Так, зовнішніми факторами, які частково або повністю контролюються державою та можуть вплинути на регіональні ринки продукції птахівництва є: інвестиційна та кредитна політика, поступове зростання цін на паливо, електроенергію та інші комунальні тарифи, зміни в системі оподаткування, рівень доходів населення, що пов'язаний із рівнем зайнятості та безробіття в державі, обсяги імпорту продукції сільського господарства, нестабільність політичної, фінансової і грошово-кредитної та економічної ситуації в країні [4]. Війна негативно вплинула на функціонування всіх підприємств галузі птахівництва, їх економічний стан. Бойові дії та окупація територій позначились і на виробничих потужностях галузі птахівництва. У Херсонській, Донецькій, Запорізькій, Харківській, Луганській областях є втрати виробництв, що найбільш відчутно вплинуло на виробництво яєць в країні [5]. Найбільше постраждала галузь виробництва курячого яйця. Війна та окупація вплинули на структуру галузі птахівництва. В Чернігівській, Сумській, Херсонській, Донецькій, Запорізькій, Харківській, Луганській областях було не лише втрачено низку господарств, а й скорочено потужності тих, що лишилися. Крім філії «Чорнобаївська» ПрАТ «Агрохолдинг «Авангард»», яка була одним із найбільших виробників яєць в Україні й на якій загинуло близько 4 млн голів курей-несучок, припинили діяльність або лишились на окупованих територіях ще кілька потужних виробників: ТОВ «Птахофабрика «Фенікс»», ТОВ «Маріупольська птахофабрика», ТОВ «Куйбишевська птахофабрика», ТОВ «Гатіс» й інші. Внаслідок цього було втрачено близько 20% промислового потенціалу виробництва яєць. Як наслідок, у

вересні-жовтні 2022 року відбулось суттєве зростання оптово-відпускних цін на куряче яйце [6].

Висновки. Після кризових місяців на початку воєнних дій, починаючи з травня-червня минулого року, виробництво стало більш прогнозованим, з'явилася можливість переоцінити свої виробничі плани й вибудувати стратегію на найближчу перспективу. Однак уже в жовтні минулого року на виробників чекали нові виклики, пов'язані з обстрілами енергетичної інфраструктури країни та відсутністю електроенергії. Це знову ж таки негативно впливало на функціонування всіх технологічних процесів у виробництві. Завдяки відновленню стабільного електропостачання технологічні процеси виробництва нормалізувались. Але ще існують високі ризики повернення до аварійних вимкнень електропостачання, однак виробники уже досить добре підготовлені, адаптовані до такого розвитку подій і проходилимуть їх із мінімальними негативними наслідками [6].

Література

1. Птахівництво – терміни та визначення Українські терміни та визначення понять стосовно птахівництва, які використовують у науці та виробництві згідно ДСТУ 4533:2006.
2. Яців С. Ф. Стан і перспективи розвитку птахівництва у сільськогосподарських підприємствах України. *Агросвіт*. 2021. № 16. С. 26–33. DOI: 10.32702/2306-6792.2021.16.26
3. *Агробізнес Сьогодні*. URL: <https://agro-business.com.ua/> (дата звернення: 07.11.2023).
4. Савченко, Т., Саванчук Т. (2022). Сучасний стан і тенденції виробництва продукції птахівництва у регіонах України. *Економіка та суспільство*. № 46. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-40> (дата звернення: 08.11.2023.)
5. Карпенко С. Птахівництво розвивається. *Agrotimes*. 11.08.2022. URL: <https://agrotimes.ua/interview/ptahivnyctvo-rozvyvayetsya/> (дата звернення: 08.11.2023).
6. Карпенко С. Що було та що буде. *Agrotimes*. 29.03.2023. URL: <https://agrotimes.ua/interview/ptahivnyctvo-rozvyvayetsya/> (дата звернення: 08.11.2023).

УДК 504

СИДУН Лєна, учениця 10 класу

Науковий керівник – **ГРИЦАЮК Валентина**, вчитель біології та хімії

Отроківська загальноосвітня школа I – III ступенів

с. Отроків, Новоушицька ОТГ, Кам'янець – Подільський район, Хмельницька область, Україна.

ШТУЧНЕ РОЗВЕДЕННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ ВИНОГРАДНИХ РАВЛИКІВ В УМОВАХ НОВОУШИЧЧИНИ

Актуальність теми. Дана тема є актуальною, оскільки розведення равликів та створення екзотичних равликових ферм в Україні набуває небаченої популярності. Крім того, в Україні поки немає жорсткої конкуренції в такій перспективній сфері, як переробка равликового м'яса та